ویژه

بازگشت شهروند ایرانی گرفتار شده در سوریه

شـــهروند ایرانی گرفتار شده در ســـوریه بامداد دیروز (یکشنبه) به تهران بازگشـــت و در فرودگاه مورد اســـتقبال تعدادی از مقامات وزارت امور خارجه قرار گرفت.

طی روزهای گذشته ویدئو «علی‌اکبر ابوطالب اصفهانی و پسر نوجوانش » ۲ شهروند ایرانی که مدتی قبل برای زیارت عتبات مقدسه به سوریه سفر کرده بودند و به دلیل تحولات امنیتی سوریه نتوانسته بود از این کشور خارج شود، در فضای مجازی منتشر شده بود.

ویدئوهای این شهروند ایرانی که در مقابل مسلحین سوریه از حریم ولایت و اهل‌بیت (ع) دفـــاع می‌کرد، در میان کاربران شـــبکه‌های اجتماعی بازتاب گسترده‌ای داشت.

این پدر و پســـر بـــا تلاش و هماهنگی صورت گرفته از ســـوی وزارت امور خارجه و مســـاعدت برخی طرف‌های موثر در سوریه، روز جمعه ۲۱ دی‌ماه از سوریه خارج شدند.

این شهروندان کشورمان پس از انتقال از پایگاه هوایی حمیمیم روسیه در سوریه به مسکو منتقل و به سفارت کشورمان تحویل داده شدند.

بر اســـاس این گزارش این پدر و پسر بامداد امروز وارد کشور شدند و در فرودگاه مورد استقبال تعدادی از مقامات وزارت امور خارجه قرار گرفتند.

تروریسم

تقبیح مراسم منافقین در پاریس

گروه دیپلماسی: ســـخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران میزبانی یک جلسه گروهک تروریســـتی منافقین از سوی فرانسه را به عنوان مصداق روشن حمایت از تروریسم و نقض تعهد حقوقی بین‌المللی دولت فرانسه برای پیشگیری و مقابله با تروریسم محکوم کرد.

اســـماعیل بقایی با اشاره به سابقه اقدامات تروریستی گروهک منافقین که منجر به شـــهادت هزاران نفر از هموطنان بی‌گناه و مجروح‌شـــدن هزاران نفر دیگر شـــده و نیز با یادآوری همدســـتی این گروهک با رژیم صدام در جریان تجاوز نظامی هشـــت ساله به ایران، ادامه حضور و فعالیت عناصر این گروهک در فرانسه را ناقض تکالیف حقوقی بین‌المللی دولت فرانسه وفق مقاوله‌نامه‌های بین‌المللی مرتبط با مقابله با تروریسم و قطعنامه ۱۳۷۳ شورای امنیت سازمان ملل و همچنین مغایر با «اصول بنیادین حقوق بین‌الملل درباره روابط دوستانه و همکاری میان دولت‌ها بر اساس منشور ملل متحد» توصیف و تاکید کرد که مماشـــات و برخورد گزینشی فرانسه برابر تروریسم عمل متخلفانه‌ای است که موجد مسئولیت بین‌المللی دولت فرانسه است و از لحاظ اخلاقی و معیارهای حقوق بشری نیز مذموم و مردود است.

بقایی مجوز دادن به یک گروهک تروریستی برای برگزاری نشست را مصداق بارز مشارکت در ترغیب خشونت، نفرت پراکنی و مداخله در امور داخلی ایران دانست و تصریح کرد که چنین رفتاری از جانب دولت فرانسه در تناقض آشکار با مبانی حقوق بشر و اصول بنیادین حقوق بین‌الملل و منشور ملل متحد قرار دارد.

ســـخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران با تاکید بر ضرورت پایبندی همه دولت‌ها به تعهدات حقوقی بین‌المللی خود در زمینه پیشگیری و مقابله با تروریســـم و خودداری از هرگونه کمک به سازماندهی و تامین مالی تروریسم، خواستار عمل به این تعهدات از سوی دولت فرانسه شد.

استراتژیک

توصیه «کارنگی» درباره لزوم مصالحه با ایران

پس از آنکه دولت بوش سیاســـت پیاده سازی طرح خاورمیانه جدید را در پیش گرفت، شرایط آنطور که خوشایند کاخ سفید بود پیش نرفت، به همین خاطر اندیشکده کارنگی در سال ۲۰۰۸ پیشنهاداتی را به دولت آمریکا ارائه داد تا از طریق آن بتواند از شرایط موجود خارج شود.

مساله گسترش سرزمینی «اسرائیل» که به طرح «اسرائیل بزرگتر» مشهور شـــده ارتباط مســـتقیمی با آنچه در دهه ۹۰ آمریکایی‌هـــا تحت عنوان طرح «خاورمیانه جدید» مطرح کردند، دارد. بی‌شـــک تحولات خاورمیانه طی چند دهه گذشـــته با توجه به این طراحی‌ها قابل تفسیر و تحلیل است. با توجه به اهمیـــت روزافزون این موضوع، طی روزهای آتی در قالب چند مطلب مجزا به این مســـئله می‌پردازیم. در بخش پیش رو به مطلب اندیشکده کارنگی اشاره شـــده است که در سال ۲۰۰۸ پیشنهاداتی را به دولت بوش که بعد از حملات ۱۱ سپتامبر سیاستی را تحت عنوان خاورمیانه جدید دنبال می‌کرد ارائه کرده اســـت. پیشـــنهاداتی که بعضا نه تنها دولت بوش بلکه دولت‌های دیگر آمریکا هم به آن توجه نکرده‌اند و همین مســـاله باعث افزایش تنش در منطقه غرب آسیا شد.

«بنیاد صلح بین‌المللی کارنگی» در زمره ی مراکز مطالعاتی محسوب میشود موضوع سیاســـت خارجی آمریکا را در سطح کلان پگیری می‌کند. همچنین بنیادکارنگـــی طراح اصلی دکترین انقلاب رنگی و کودتای نرم در کشـــورهای اروپای شـــرقی و دولت‌های تازه استقلال یافته از سیطره کمونیسم بوده است. حتی دامنه گســـترده پروژه انقلاب رنگی کارنگی کشورهای دیگر خاورمیانه را نیز در برگرفته است. بنیاد کارنگی همچنین از طراحان اصلی پروژه «خاورمیانه بزرگ» بوده کـــه حمله آمریکا و متحدان غربی‌اش به عراق و افغانســـتان در راستای آن انجام شد.

تلاش دولت بوش بـــرای ایجاد یک خاورمیانه جدیـــد، عامل اصلی ظهور واقعیت‌های جدید و بســـیار مشکل ساز بوده اســـت. ایالات متحده به رویکرد جدیدی در این بخش از جهان نیاز دارد که کمتر بر روی تقابل و بیشتر مبتنی بر دیپلماسی، کمتر بر اساس ایدئولوژی و بیشتر بر اساس واقعیت، و بر اساس تعریف محدودتر از منافع ایالات متحده باشـــد. همانطور که دولت بوش تلاش کرد بسیاری از مشـــکلات مورد بحث در این گزارش را نمی‌توان با ایجاد یک خاورمیانه جدید حل کرد یا آنها را دور زد. برخی از مشکلات منطقه را می‌توان با سیاســـت کاهش داد و دیگران را در بهترین حالت می‌توان مهار کرد. برخی دیگر نیز باید برای ســـال‌های متمادی به عنوان بخشـــی از چشم‌انداز جدید خاورمیانه که تغییر کرده اســـت پذیرفته شوند، اما این بدان مفهوم نیست که پذیرش شرایط موجود موجب بهبود شرایط خواهد شد.

اولین اصل برای هدایت یک سیاســـت جدید باید به رســـمیت شـــناختن محدودیت‌های قدرت ایالات متحده در منطقه باشـــد، چیزی که کشـــورهای منطقه کاملاً از آن آگاه هستند. تا زمانی که حضور سربازان آمریکا در مقیاس بزرگ در عراق ادامه داشته باشد، گزینه استفاده از زور به عنوان وسیله‌ای برای ترویـــج تغییر به جای حفاظت از منافع حیاتـــی ایالات متحده در یک بحران، اساساً از روی میز خارج است. علاوه بر این، قیمت بالای نفت، کشورهای تولید کننده را کمتر در برابر تحریم‌ها یا تهدید تحریم‌ها آسیب پذیر می‌کند که در هر صورت تحریم‌ها همیشه ابزار ضعیفی بشمار می‌آیند. انبوه تولیدکنندگان نفت همچنین به کشورها و سازمان‌هایی کمک می‌کند که مستقیماً درآمدهای بادآورده را تجربه نمی‌کنند. رفتـــار ایالات‌متحده آمریکا در منطقه به صورت غیرضروری تقابل آمیز بوده و در نهایت این امر اثر معکوس داشته است. اعتبار ایالات‌متحده آمریکا با سیاست‌های تهدید که اقدامی را به دنبال ندارد تضعیف شده است. در عین حال، این مواضع تقابلی مانع از جستجوی راه‌های دیگر برای پیگیری منافع ایالات‌متحده شـــده است. نمونه اخیر هشدار بوش به بشار اسد در دســـامبر ۲۰۰۷، مبنی بر اینکه صبر او در مورد مداخله سوریه در سیاست لبنان تمام شده است. این بیانیه حاکی از یک تهدید بود همانطور که بوش قبل از حمله به عراق به صدام حســـین هشدار داده بود که صبر او تمام شده است اما این تهدید برای عراق هیچ اعتباری نداشت و تهدید بوش به سوریه توسط اسد و دیگران کاملاً نادیده گرفته شد. این دو اصل نشان می‌دهد که سیاست جدید ایالات متحده در آینده نزدیک باید مبتنی بر این تصور روشن باشد که خاورمیانه دوران بسیار ناآرامی را پشت سر می‌گذارد و سیاست ایالات متحده می‌تواند به راحتی وضعیت را بدتر کند. بنابراین، سیاست‌های جدید باید مبتنی بر تعریفی بسیار متواضعانه‌تر از منافع صرف آمریکا در منطقه باشد، تعریفی که به وضوح بین اهدافی که مطلوب هستند، می‌توانند در درازمدت تحت شرایط مطلوب‌تر دنبال شـــوند و منافعی که اکنون باید از آنها محافظت شـــود، تمایز قائل شـــود. مهم‌ترین منافع ایالات متحده مهار تروریسم در منطقه و حفاظت از جریان نفت اســـت. بعد نظامی-اطلاعاتی مهار تروریسم به یک جهت گیری جدید سیاســـتی نیاز ندارد، بلکه نیازمند ادامه و تقویت تلاش‌هایی است که از قبل در حال انجام بوده است. از سوی دیگر، بعد سیاسی تا حد زیادی به نتیجه سیاســـت ایالات متحده در عراق و روند صلح فلسطین و اسرائیل بستگی دارد. برخلاف آنچه که دولت بوش اصرار دارد ایالات متحده باید بداند که تروریسم نتیجه نفرت کورکورانه از تمدن غربی نیست.

«فایننشال تایمز» بررسی کرد

هنر معامله با دونالد ترامپ

«الکس راجرز»، «فلیسیا شوارتز»، «لوســـی فیشـــر» و ««هنری فوی» در نشریه فایننشـــال تایمز نوشتند: ادعاهای تهاجمی رئیس جمهور منتخب آمریکا در مورد توسعه طلبی‌های ارضی احتمالی، دوره آموزشی فشرده‌ای برای متحدان آمریکا در زمینه تاکتیک‌های مذاکراتی اوست.

تنهـــا در فاصله کمتر از یک هفته تا آغاز دومین مراسم تحلیفش، دونالد ترامپ قصد دارد نقشـــه آمریکا را دوباره ترسیم کند. یا حداقل این چیزی اســـت کـــه او می‌خواهد مردم باور کنند. رئیس جمهور منتخب که در طول کارزار انتخاباتی نسبت به درگیری‌های خارجی جدید هشـــدار داده بود، در روزهای اخیـــر مجموعه‌ای از ادعاهای تهاجمی را در مورد گســـترش اراضی آمریکا مطرح کرده است.

روز ســـه شـــنبه، او تهدیدات خود را در خصـــوص کنتـــرل همزمان بـــر گرینلند و کانال پاناما تشـــدید کرد. در یک کنفرانس مطبوعاتی طولانی و نامنسجم، هنگامی که از او پرسیده شـــد که آیا استفاده از نیروی نظامـــی را در هر یک از این دو مورد منتفی می‌داند، او گفت: «نه، نمی‌توانم به شـــما در این باره اطمینان بدهم... ممکن اســـت لازم باشد کاری انجام دهیم.»

ترامپ به این موضوع اندیشـــیده اســـت کـــه کانادا ایالت ۵۱ ایالات متحده شـــود و همچنین اعلام کرده که خلیج مکزیک باید «خلیج آمریکا» نامیده شود.

نیویورک پســـت، ادعاهای دهان پرکن او را به یاد پروژه قرن نوزدهمی که برای اعمال کنترل ایالات متحده بر نیمکره غربی به نام رئیس جمهور جیمز مونرو نامگذاری شـــده بود «دکترین دونرو» نامید.

برای متحدان، شرکا و همسایگان آمریکا، این ادعاها پیش‌نمایش چشمگیری است از آنچه که ممکن است طی چهار سال آینده، با حضور رئیس‌جمهوری در کاخ ســـفید که ظاهراً هنجارهـــای بنیادین نظم بین‌المللی را کنار می‌گذارد و به دوســـتان دیرینه خود حمله می‌کند، شاهدش باشند. به هر حال، گرینلند تحـــت کنترل دانمـــارک، یکی از اعضای ناتو قرار دارد.

یک مقام ارشـــد اتحادیـــه اروپا در مورد اظهـــارات ترامـــپ در خصـــوص گرینلند می‌گوید: «ما انتظار برخی چیزها را داشتیم. برای برخی چیزهـــا برنامه ریزی کردیم. اما هیچ چیز اینقدر دیوانه وار نبود.»

تحریکات ترامپ با تـــلاش فعالانه ایلان ماسک، میلیاردر عرصه فن آوری که اکنون مشاور اصلی اوســـت، برای تضعیف چندین دولت متحد دیگر نیز همزمان بوده اســـت. ماسک خواســـتار برگزاری انتخابات مجدد در بریتانیا و زندانی شدن سر کییر استارمر، نخست وزیر شده است. روز پنجشنبه نیز، او در شبکه اجتماعی خود ایکس، تریبونی را در اختیار رئیس حزب راست افراطی «آلترناتیو برای آلمان» قرار داد، حزبی که در آســـتانه انتخابات ماه فوریه، ماســـک از آن به عنوان تنها راه نجات این کشور یاد کرده است.

در واقع، هفته گذشـــته بـــرای متحدان آمریکا، دوره آموزشی فشرده و بی‌رحمانه‌ای در مورد نحوه پاســـخگویی به دولت جدید محسوب می‌شـــد. اینکه آیا اظهارات رئیس جمهور را به عنوان اهداف سیاســـتگذاری، تاکتیک‌هـــای مذاکراتی یا صرفا لاف زنی‌ای که به هیچ نتیجه‌ای نخواهد رســـید در نظر بگیرند. آیا ترامپ را بایـــد به معنای واقعی کلمه جدی تلقی کرد یا اینکه او فقط سعی دارد با شـــوکه کردن مردم تیتر خبرها را به خود اختصاص دهد؟

ترور ترینا، سفیر سابق ترامپ در اتریش می‌گوید: «ما همه گربه هستیم و ترامپ یک نشانگر لیزری در دســـت دارد. بنابراین، آیا مـــا مثل گربه رفتار می‌کنیم؟ یا اینکه عقب می‌ایســـتیم و به نوعی وضعیـــت را ارزیابی می‌کنیم؟»

لرد پیتـــر ریکتس، مشـــاور امنیت ملی سابق دولت بریتانیا نیز گفت، ترامپ «هنوز در مرحلـــه کارزار انتخاباتـــی... یعنی ایجاد اختلال، تحریـــک و بی‌ثبات‌ســـازی» قرار دارد و «اظهـــارات بی‌برنامه» او در کنفرانس مطبوعاتی نباید دلیلی برای وحشت باشد.

رهبران دولت‌های متحد آمریکا می‌دانند که اگر ســـکوت کنند، این خطر وجود دارد که در حالی که خودشـــان را ضعیف نشان می‌دهند، ترامپ شـــرایط بحـــث در مورد مســـائل مورد اختلاف را تعیین کند. اما آنها همچنین اعتراف می‌کنند که نمی‌توانند از هر اظهار نظری که ناراحت کننده می‌دانند، ابراز خشم نماید.

برخی از متحدان ترامپ هشدار می‌دهند که نباید بـــا اظهارات عجیب و غریب رئیس جمهور منتخب از مســـیر اعتدال خارج شد. اما آنهـــا اصرار دارند که درســـی که باید از اظهارات هفته گذشـــته گرفت این است که رهبران اگر نمی‌خواهند خود را تحت فشار زیادی از ســـوی دولت جدیـــد ببینند، باید راهی برای تعامل مســـتقیم بـــا ترامپ پیدا کنند. گوردون سوندلند، سفیر سابق ترامپ در اتحادیه اروپا می‌گویـــد: «من با رهبران مختلف خارجی گفت‌وگوهایی داشـــته‌ام و توصیه من تقریباً در همه موارد یکسان بود: خودتان را به یک هواپیما برسانید. به مارالاگو بروید. کسی را همراه نداشته باشید. با رئیس جمهور ترامپ بنشینید و در مورد کارهایی که می‌توانید امروز، فردا انجام دهید صحبت کنید - نه ۲۰ سال دیگر.»

آنهـــا اصرار دارند کـــه او در واقع در حال تـــدارک برنامه‌ای برای حملـــه به گرینلند یا پاناما نیســـت، بلکه در حال طرح مسائل مشـــروع امنیت ملی و اقتصادی است - که او به شـــیوه خاص خود به دنبال آنها است. رئیس جمهور منتخب سابقه‌ای طولانی در استفاده از اظهاراتی افراطی به عنوان شروع یک مذاکره دارد.

ترامپ مدت‌هاســـت که وسواس فکری زیادی برای به دســـت آوردن نوعی کنترل بر گرینلند داشـــته اســـت، که سابقه آن به ســـال ۲۰۱۹ یعنی زمانی بـــاز می‌گردد که میلیاردر معـــروف، رونالـــد لادر این ایده را در ذهن او کاشـــت. دستیاران فعلی و سابق ترامپ می‌گویند که بزرگترین جزیره جهان بـــه دلیل رقابت ژئوپلیتیک فزاینده بر ســـر قطب شمال از نظر اســـتراتژیک مهم شده اســـت. آنها می‌گویند که موقعیت گرینلند آن را بـــه مکانی اصلی برای سیســـتم‌های هشدار موشـــکی تبدیل می‌کند، که ایالات متحده در حـــال حاضر در پایـــگاه نظامی خود در ساحل شـــمال غربی گرینلند دارد. این ســـرزمین همچنین سرشـــار از ذخایر نفت و مواد معدنی کمیاب خاکی اســـت که برای فناوری‌های جدید و برای ارتش حیاتی هستند. سوندلند، سفیر سابق اتحادیه اروپا معتقد است که «معامله نهایی» می‌تواند این باشـــد که ایالات متحده حضور نظامی خود را در آنجا «برای دفاع از دموکراســـی غربی» افزایـــش دهد و همچنین «ذینفع انحصاری (منابع) گرینلند» باشد. وی می‌افزاید: «شما یک ماده معدنی را استخراج می‌کنید، ارزش آن هر چقدر که باشـــد، آنها بخشی از آن را دریافت کنند.»

کارلا ســـندز، ســـفیر ســـابق ترامپ در دانمارک می‌گوید که دولت کپنهاگ گرینلند را علیرغم وضعیت آن به عنوان قلمرو یکی از متحدان ناتو «محافظت نشده» رها کرده است و ترامپ می‌تواند هم از ایالات متحده و هم از این ســـرزمین «محافظت» کند. او می‌گوید: «احســـاس می‌کنـــم این یک کار ناتمام است.»

متحـــدان ترامپ می‌گوینـــد که هدف از مطـــرح کردن وضعیت کانـــال پاناما، یافتن راه‌هایـــی بـــرای کاهـــش هزینه‌های حمل و نقل اســـت. او نگران نفـــوذ فزاینده چین اســـت و می‌خواهد از دسترسی کشتی‌های نیروی دریایی ایالات متحده در صورت بروز درگیری اطمینان حاصل کند.

کارولین لویت، ســـخنگوی دوره انتقالی ترامپ هـــم گفت: «رئیـــس جمهور ترامپ توجهات را به نگرانی‌های مشروع امنیت ملی و اقتصـــادی در مورد کانادا، گرینلند و پاناما جلب کرده است.»

دیویـــد لامی، وزیر امـــور خارجه بریتانیا می‌گویـــد در حالی کـــه لفاظی‌های ترامپ می‌تواند «بی‌ثبات کننده» باشد، اما اغلب با اقدامات او بسیار متفاوت است. او انتقادهای لفظـــی از اعضای اروپایی ناتو را با تصمیم او برای اســـتقرار نیروهای آمریکایی بیشتر در اروپا در دوران ریاســـت جمهوری اول خود مقایسه می‌کند.

لامی می‌گوید که رویکرد ترامپ، به‌ویژه هنگام برخورد با کشورهای خودکامه مزایایی دارد. لامی می‌گوید: «تجربه نشـــان می‌دهد که شدت لفاظی‌های دونالد ترامپ و تمایل او به پیگیری سیاســـت خارجـــی از دریچه ‹صلح از طریق قدرت› و از طریق درجه‌ای از غیرقابل پیش بینی بودن، یکی از ویژگی‌های اوســـت.» اما چنین اطمینان بخشـــی‌هایی نتوانســـته برخی از متحدان آمریکایی را در مواجهـــه با اظهارات این هفته وی آرام کند. این مقام ارشـــد اتحادیه اروپا که در تدوین پاســـخ بروکســـل به پیروزی ترامپ شرکت داشته است، می‌گوید: «ما در مورد تحریم‌ها، اوکراین، تعرفه‌ها و چیزهایی از این دســـت صحبت کردیـــم. اما ایده حمله به گرینلند؟ من متحیر هستم. باور نکردنی است.»

پس از اینکه ترامـــپ در مورد تغییر نام دریاها صحبت کرد کلودیا شـــینبام، رئیس جمهور مکزیک در مقابل نقشـــه‌ای مربوط به ســـال ۱۶۰۷ ایستاد و گفت که آمریکای شمالی باید «آمریکای مکزیکی» نامیده شود.

امـــا خطر چنین رویکـــردی، یک جنگ لفظی آشکار اســـت. پس از اینکه جاستین ترودو، نخســـت وزیر کانادا اعـــلام کرد که «حتی یک ذره هم احتمال نـــدارد» کانادا بخشی از ایالات متحده شود، متحدان ترامپ او را مسخره کردند - به ویژه به این دلیل که پس از اعلام استعفای خود این کار را انجام داد. ماسک در پلتفرم خود ایکس خطاب به او نوشـــت: «دختر، تو دیگـــر فرماندار کانادا نیستی، بنابراین مهم نیست چه می‌گویی.»

جان بولتون، مشاورامنیت ملی دوره قبلی ترامپ می‌گوید ترامپ از آزار دادن ترودوی چپ گرا لذت می‌بـــرد. بولتون می‌گوید: «او اکنـــون با کانادا چه می‌کنـــد؟ آنها را دیوانه می‌کند، زیرا از آن لذت می‌برد.»

پیش از مراسم تحلیف، این خوش بینی وجود دارد که ترامپ در حال ایجاد یک تیم امنیت ملی موثر است که به مدیریت برخی از هیاهوهای اجتنـــاب ناپذیر کمک خواهد کرد.

مقامات و دیپلمات‌هـــای اروپایی تاکید می‌کنند که تیـــم او تا حد زیادی به مواضع اصلـــی تری در مورد روابط با اتحادیه اروپا و کشورهای عضو آن پایبند است.

در بروکسل و پایتخت‌های بزرگ اروپایی، مقامات به چهره‌های آشـــنایی مانند مارکو روبیو، نامزد وزیر امور خارجه، کیت کلوگ، فرســـتاده ترامپ در امـــور اوکراین، و مایک والتز، نامزد او برای سمت مشاور امنیت ملی امیدوار هســـتند تا موضع رئیس جمهور در مورد سیاست‌های کلیدی خارجی و تجاری که بر این قـــاره تأثیر می‌گـــذارد را تعدیل نمایند.

یکـــی از مقامات که با اعضای تیم جدید گفت‌وگو داشته است می‌گوید: «تیم جدید آرام‌تر و کاملاً منطقی است. آنچه ترامپ به مردم خود می‌گوید که قصد انجام آن را دارد، همان چیزی نیســـت که در کنفرانس‌های مطبوعاتی می‌شنوید.»

با این حـــال، آنچه بر پیچیدگی وضعیت موجود می‌افزاید، چگونگی برخورد با ماسک و مداخلات شخصی او در سیاست‌های اروپا اســـت. یکی دیگر از مقامـــات اتحادیه اروپا می‌گوید: «ماسک واقعاً ترسناک است.»

ترامـــپ این هفته ادعای بـــی اطلاعی از مانورهای ماســـک را داشت، اما خاطرنشان کرد که این «چیز غیرعادی» نیست که این میلیاردر متمول در انتخابات دخالت کند.

اولاف شولتز، صدراعظم آلمان از متحدان سیاسی خود خواســـته که با ماسک درگیر نشـــوند. او به مجله آلمانی اشـــترن گفت: «قاعده این است: به ترول خوراک ندهید.»

ریکتس، مشاور امنیت ملی سابق بریتانیا می‌گوید: «من بســـیار تردید دارم که عشق بازی ماســـک-ترامپ اینقـــدر طولانی ادامه یابد. آنها دو شـــخصیت متکبر و خودشیفته هســـتند. « او می‌افزاید که ماســـک تلاش می‌کند «همـــان تکنیک‌های تحریک‌آمیز و بی‌ثبات‌کننـــده‌ای را که در عرصه تجارت به خوبی به او خدمت کرده است» وارد سیاست کند، اما «فکـــر می‌کنم او بایـــد یاد بگیرد که دولت [بریتانیا]آماده اســـت در برابر آن مقاومت کند».

برخـــی از سیاســـتمداران اروپایی بر این باورند که اتحادیه اروپا باید با ایده‌های مثبت بـــرای روابط فراآتلانتیکی بـــه دولت جدید پاسخ دهد.

فردریش مرز، نامزد محافظه‌کار پیشـــتاز در رقابت‌هـــای انتخاباتی برای جانشـــینی شـــولتز در آلمان، از اتحادیه اروپا خواسته تا در مواجهه با «تصمیمات سیاســـی مخرب» آینده «به پا خیزد و وارد عمل شود».

مرز پیشنهاد کرده که به جای تعرفه‌های تلافـــی جویانه، اتحادیه اروپـــا برای مذاکره در مـــورد توافقنامه تجـــارت آزاد با رئیس جمهور ایالات متحـــده تلاش کند. او هفته گذشته گفت: «ما به یک دستور کار مثبت با ایالات متحـــده نیاز داریم کـــه هم برای مصـــرف کنندگان آمریکایـــی و هم اروپایی سودمند باشد.»

بولتون بررسی کرد

آمریکا و ایران و دگرگونی‌های خاورمیانه

«جان بولتون » مشاور اسبق امنیت ملی امریکا در دولـــت اول ترامپ در «واشـــینگتن اگزماینر» می‌نویســـد؛ دیپلماســـی ایرانی: فروپاشی و سقوط شتابان سلسله اسد در سوریه که ماه گذشـــته رخ داد، جهان را شگفت‌زده کرد، از جمله خود بشـــار اسد را. این پیروزی شورشیان که به رهبری گروه اســـلام‌گرای افراطی «هیـــات تحریر الشـــام» (HTS) و احتمالاً با الهام از حملات اسرائیل به حماس و حزب‌الله رخ داد، سومین شکســـت فاجعه‌بار ایران در تلاش برای پیاده کردن راهبرد «حلقه آتش» ضد اسرائیلی‌اش به شمار می‌رود.

هیات تحریر الشـــام و رهبـــر آن، احمد الشـــرع، در تلاش برای تثبیت قدرت خود در سوریه‌ای هستند که مدت‌ها دچار تفرقه بوده اســـت. اولویت اصلی آنها این است که کشـــورهای عربی و غربـــی را متقاعد کنند که دیگر تروریســـت نیستند و تحت کنترل ترکیه قرار ندارند؛ کشـــوری که تحریر الشام را یک سازمان تروریستی می‌داند اما سال‌ها به آن کمک کرده اســـت. الشرع نام جنگی تروریســـتی خود و حتی لباس نظامی‌اش را کنار گذاشته و اکنون در رویدادهای رسانه‌ای با لباس‌های غربی ظاهر می‌شود. اینکه این تحـــول او از یک تروریســـت افراطی، واقعی اســـت یا صرفاً ظاهرسازی، همچنان روشن نیســـت. با این حال، اکنون زمان مناســـبی برای سیاســـت «دست برداشـــتن» آمریکا نیست. ما دو منفعت حیاتی در امنیت ملی خود داریم که از سقوط اسد ناشی می‌شود. اول، در همکاری با اسرائیل و متحدان عرب، باید اطمینان حاصل کنیم که سوریه به یک دولت تروریســـتی دیگر تبدیل نمی‌شود که متحدان منطقه‌ای ما و احتمالاً اروپا و آمریکا را تهدید کند. دوم، واشـــینگتن و اورشلیم باید از فرصت رویدادهای ســـریع خاورمیانه برای افزایش فشار بر ایران استفاده کنند، از جمله تخریب یـــا تضعیف قابل توجه برنامه تسلیحات هسته‌ای آن.

در حـــوزه مبارزه با تروریســـم به‌تنهایی، ایالات متحـــده دلایل قانع‌کننـــده‌ای دارد تا از تبدیل ســـوریه به یک افغانستان دیگر جلوگیـــری کند. حـــدود ۲هـــزار نیروی ما همچنان در شـــمال شرق و شـــرق سوریه حضور دارنـــد و عمدتـــاً از نیروهای کردی حمایت می‌کننـــد که در ســـال ۲۰۱۹ به نابودی خلافت سرزمینی داعش کمک کردند و اکنون هزاران جنگجوی خطرناک داعش را که در زندان نگهداری می‌شـــوند، محافظت می‌کننـــد. کردها نـــه تنها توســـط تحریر الشام بلکه توســـط رئیس‌جمهوری ترکیه، رجب طیـــب اردوغان، با جاه‌طلبی‌های نئو-عثمانی‌گرایانه، اهداف دیرینه‌ی تجزیه‌طلبانه در شـــمال سوریه و کمپین انتقام‌جویانه‌اش علیه مردم کرد تهدید می‌شوند. شمال شرقی سوریه امروز نسبتاً آرام است. هرگونه خروج آمریکا یا موافقت با خواسته‌های ترکیه برای کاهش فشـــار، تنها بـــه بی‌ثباتی بلندمدت کمک خواهد کرد.

در بخش‌های دیگر ســـوریه، اقلیت‌های قومی و مذهبی پرشمار، که برخی در رژیم اســـد مورد حمایت بودند و برخی نه، نگران سرنوشـــت خود تحت حکومت اسلام‌گرای افراطی سنی هســـتند. بی‌نظمی در سوریه، تفرقه‌ای را که در جریان تلاش برای سرنگونی اسد در بهار عربی ایجاد شد، تشدید می‌کند. این شـــرایط آشـــفته، برای تروریست‌های خارجی موجود و تازه‌واردها زمینه مساعدی اســـت تا حضور قابل توجهی در سوریه برپا کنند، مانند افغانستان، که خطرات عمده‌ای در سطح منطقه‌ای و جهانی به دنبال دارد.

میلیتاری

«معاریو» بررسی کرد

نیروی هوایی پاشنه آشیل ارتش اسرائیل

در سال ۲۰۱۸، آویگدور لیبرمن، وزیر دفاع سابق، طرحی را در مورد تاســـیس پایگاه موشکی زمین به زمین با هدف آسیب رســـاندن به اهداف زمینی دشمن در بردهای کوتاه، متوســـط و بلند مطـــرح کرد. بعد از پایـــان دوره‌ی وزارت لیبرمن، به تصمیم گیرندگان در رده‌های سیاسی و نظامی فشار وارد شـــد و آن‌ها طرح لیبرمن را برای انتقال و خرید هواپیماهای جنگی بیشتر کنار گذاشتند.

ژنرال بازنشسته اسحاق باریک در این خصوص می‌گوید: «در ســـال ۲۰۲۱، پنج تیم تخصصی در حوزه امنیت ایجاد شـــد که یکی از آن‌ها در موضوع تهدیدات موشکی، راکتی و پهپادی دشمن به اســـرائیل فعالیت می‌کرد. راه حل‌های پیشـــنهاد شـــده‌ی این تیم‌ها مانند طرح لیبرمن، تاسیس پایگاه موشـــکی زمین به زمین بود تا در برابر موشـــک‌ها، راکت‌ها و پهپادهای دشـــمن موثر باشد. طبق بررسی‌های کارگروه مذکور چنین پایگاهی ده‌ها برابر از جنگنده‌ها بهتر اســـت و هزینه‌ی آن صدها برابـــر از جنگنده‌ها و نگهداری آن‌ها ارزان‌تر خواهد بود. خرید جنگنده‌ها مستلزم سرمایه هنگفتی اســـت که تمام کمک‌های خارجی آمریکا و بیشتر مقادیـــر بودجه نظامـــی را در بر می‌گیـــرد.» وی در ادامه می‌افزاید: «گزارش تیم‌های متخصصی که من ایجاد کردم به تمام رده‌های سیاسی و نظامی، یوآو گالانت وزیر دفاع وقت و هرتصی‌هالوی، رئیس ستاد ارتش تقدیم شد تا پیشنهادهایی را در دستور کار وزارت دفاع و ارتش قرار دهند. چکیده این کارگروه پیشنهاد مهم تاسیس پایگاه موشکی زمین به زمین بود که از حدود دو سال قبل صحبت‌هایی پیرامون آن شکل گرفته بود. با این وجود نیروی هوایی تمام تلاشش را در به تعویق انداختن تاسیس پایگاه موشکی انجام داد و تا امروز در تلاشش موفق بوده است.» سال گذشته مسئولان سیاسی و نظامی تصمیم گرفتند تا حدود ۴۰ میلیارد از کمک‌های خارجی آمریکا را صرف خرید جنگنده‌های اف۱۵ و اف۳۵ و سوخت‌رسان بکنند. این بسیار تعجب برانگیز است که چرا هیچ سخنی درباره توسعه و تجهیز سایر بخش‌های ارتش از جمله نیروی زمینی یا تاسیس پایگاه موشکی نشده است.

حملات موشکی حوثی‌ها تقریبا هر شب آژیرهای خطر را به صدا در می‌آورد و هزاران اسرائیلی را به سمت پناه‌گاه‌ها روانه می‌کند. اگر اســـرائیل پایگاه موشـــکی زمین به زمین داشـــت بسیار سریع تر و ارزان‌تر از جنگنده‌ها به اهدافی در یمـــن حمله می‌کرد. علاوه بر ایـــن، انجام عملیات در یمن توســـط ده‌ها جنگنده با مســـافت ۲هزار کیلومتر مستلزم هفته‌ها آمادگی با هزینه هنگفتی اســـت که در طول زمان با توجه به محدودیت منابع قابل برآورده شـــدن نیست. در حالی که کل جهان برای جنگ‌های آینده آماده می‌شـــود، ارتش اسرائیل بســـیار از آن‌ها عقب مانده است و با روشی قدیمی به کار خود ادامـــه می‌دهد. هر متخصصی می‌داند که با توجـــه به قیمت و هزینه‌ها نگهـــداری، جنگنده‌های بدون سرنشین و پهپادها قرار است جایگاه جنگنده‌ها را در آینده ی نزدیک بگیرند. مثلا در جنگ اوکراین دیگر شاهد جنگنده‌ها نیستیم و بیشـــتر جنگ از طریق جنگنده‌های بدون سرنشین، پهپادها، راکت‌ها و موشک‌ها انجام می‌شود. اسرائیل حتی بخشی از این تجربیات را یاد نگرفته و ارتش بـــه مفهوم قدیمی به کار خود ادامه می‌دهد و ده‌ها میلیارد دلار در جنگنده‌هایی سرمایه گذاری می‌کنند که قرار است ۵ تا ۱۰ سال آینده که دیگر مناسب جنگ آینده نیستند به اسرائیل تحویل داده شوند.

گزارش روز

چالش هیدروپولیتیک در خاورمیانه

ادامه از صفحه ۱

تغییرات اقلیمی در شـــمال آفریقـــا نیز منجر به کاهش تعداد روزهای بارش شده و این مسأله به طور مستقیم بر پر شدن سدها و منابع آب‌های زیرزمینی از جمله در کشورهای عضو شـــورای همکاری تاثیر گذاشته است؛ منطقه‌ای که از افزایش قابل ملاحظه دمای هوا و تکرار پدیده خشکســـالی رنج می‌برد و این مسائل، این کشورها را با چالش‌های بزرگی در برابر شیرین‌سازی آب برای تامین نیازهای فزاینده رو به رو می‌کند. «رمضان حمزه»، کارشناس مسائل استراتژیک و سیاست‌های آبی و تغییرات اقلیمی گفت که مشکل کم آبی در کشـــورهای عضو شورای همکاری در حال شدت گرفتن است چرا که اکثریب قریب به اتفاق ساکنان آن به آب‌های زیر زمینی غیر قابل تجدید متکی هستند.

وی گفت که بسیار از کشورهای شمال آفریقا از کمبود منابع آب به دلیل خشکســـالی پـــی در پی و کمبود بارش رنج می‌برند و این مســـأله علاوه بر سوء مدیریت منابع آبی، موجب افزایش فشار بر سیستم‌های زراعتی و مصرف بشری می‌شود. حمزه بیان کرد که طرح‌های منطقه‌ای، همکاری در زمینه آ